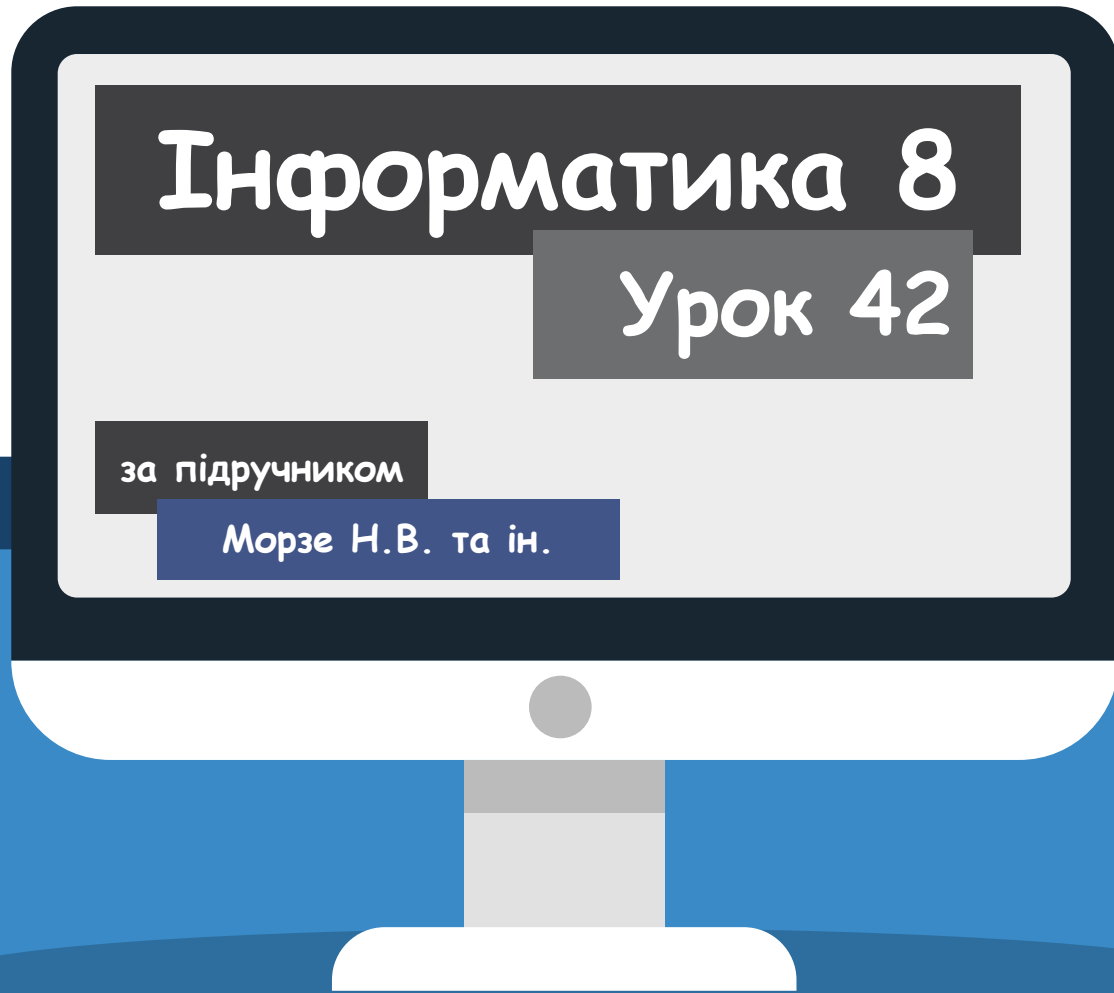

Основні алгоритми упорядкування списків / масивів

Нова українська школа

Які засоби мови програмування використовують для упорядкування даних?

Мотиваційний вступ

- Упорядкування елементів у наборах даних не лише дозволяє навести порядок, але й значно полегшує аналіз та роботу з інформаційними даними. Це допомагає швидше знаходити необхідні дані, виявляти закономірності та приймати обґрунтовані рішення.

Завдання

- Опанувавши методи сортування, ви зможете організувати великі обсяги даних і отримувати з них важливі висновки з максимальною ефективністю.

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Для розв'язування багатьох задач зручно спочатку впорядкувати дані за певною ознакою. Так, пошук елемента в списку можна значно прискорити, якщо відповідні дані впорядковано. При цьому ознакою такого впорядкування може бути:

Зростанням

якщо значення елементів не повторюються

Неспаданням

якщо значення елементів можуть повторюватись

Спаданням

Незростанням

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Правило (ознака), за яким виконують впорядкування елементів, називають **ключем впорядкування. У словниках ключами є самі слова, впорядковані в лексикографічному порядку (тобто відповідно до порядку літер в алфавіті).**

Список учнів за ключем, що відповідає їх номеру в алфавітній книзі школярів

Дати, як правило, впорядковуються за ключем «ррррр.мм.дд», де ррррр — рік, мм — місяць, дд — день

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

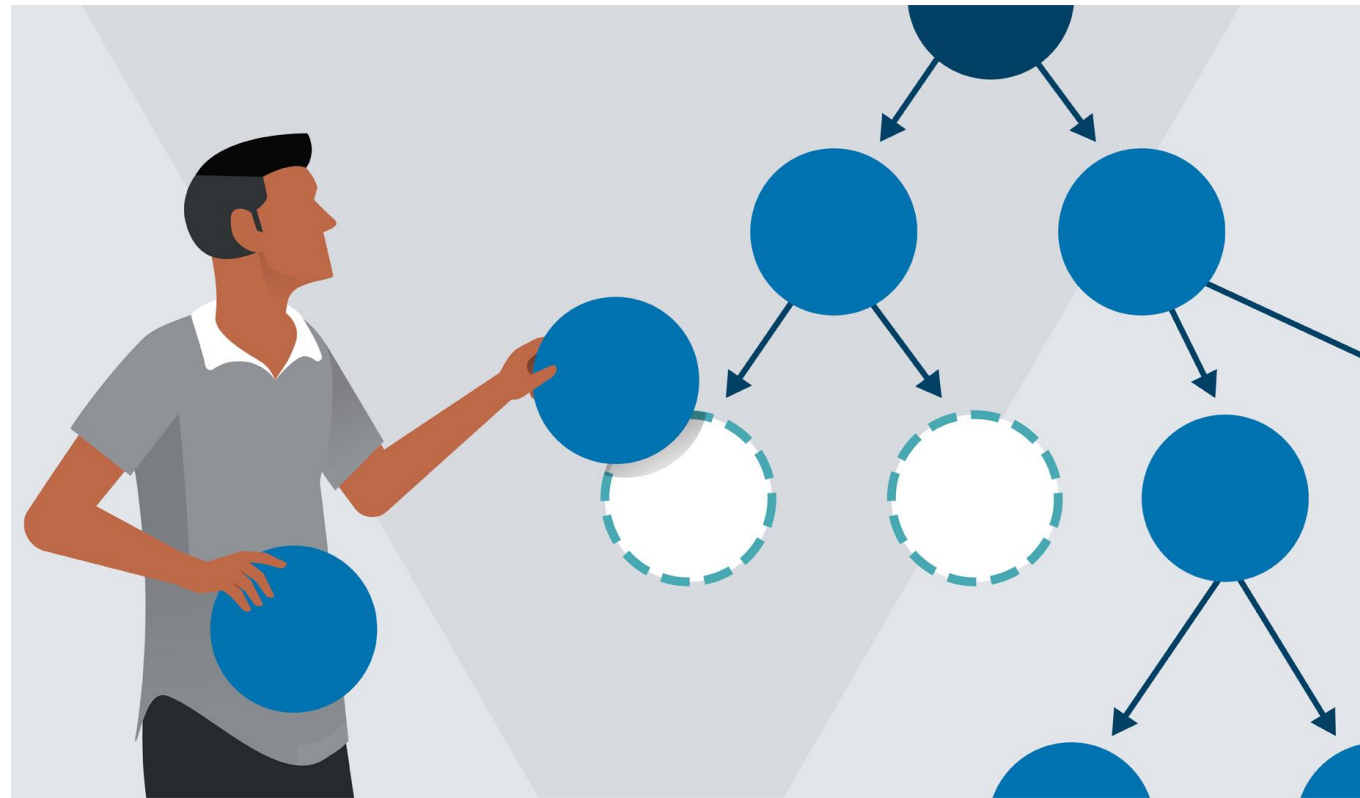
Основним під час організації впорядкування є визначення відношення порядку на множині елементів, яка впорядковується, тобто для будь-яких двох елементів цієї множини важливо визначити, який з них слідує за іншим, передує іншому або що вони збігаються.

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Існує багато різних методів впорядкування, які відрізняються один від одного ступенем ефективності.

Ступінь ефективності враховує кількість порівнянь та кількість обмінів, які виконано під час впорядкування: що меншою є така кількість, то ефективнішим є метод впорядкування.

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

*Розглянемо один з методів впорядкування списку — **метод вибору**. Уявімо, що дані містяться в таблиці.*

За таким методом спочатку з набору з довільним розташуванням елементів вибирають елемент із найменшим значенням і виконують його взаємозаміну зі значенням у першій клітинці таблиці — таким чином у першій клітинці таблиці розташовується найменше значення вмістів клітинок таблиці.

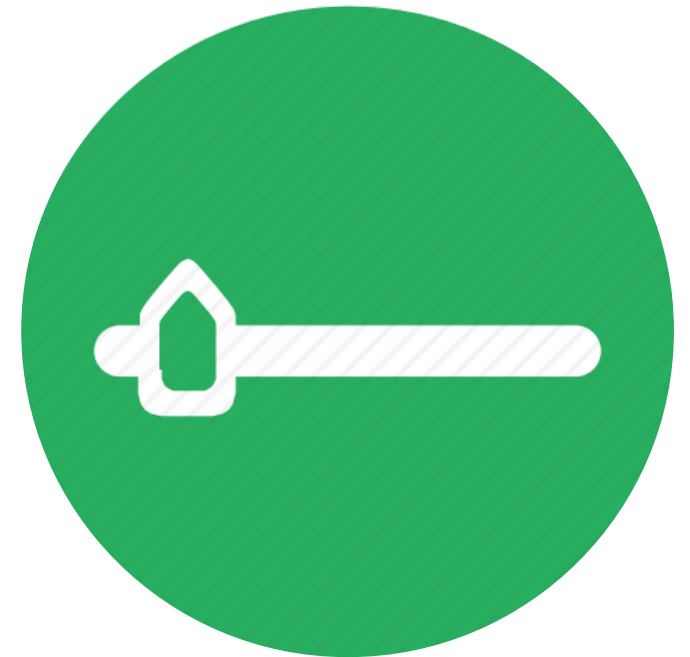

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Далі знаходять елемент із найменшим значенням із решти:

n - 1 елементів

І виконують його взаємозаміну із вмістом клітинки з номером 2, і т. д. Потім розглядаються елементи, що лишилися, серед яких знову знаходять найменший, який далі міняють місцями із вмістом третьої клітинки.

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Таким чином, для прикладу таблиці з 5 елементів послідовно розглядають чотири різні набори даних (чотири таблиці, що мають різну довжину):

у першому наборі було п'ять елементів

у другому — чотири

у третьому — три

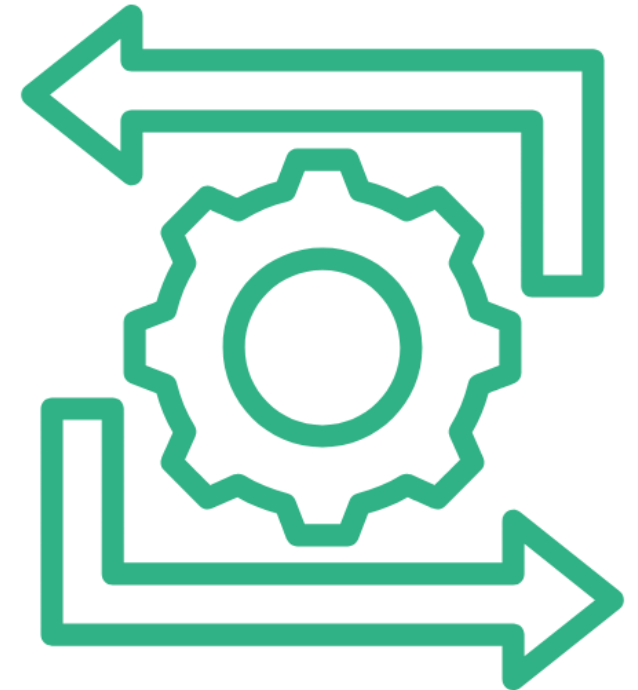
у четвертому — два

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

З кожним набором елементів виконуються однакові дії:

✓ **в наборі вибирається найменший елемент, запам'ятовується його номер у такому наборі (таблиці);**

✓ **знайдений найменший елемент міняють місцями з першим елементом набору, що розглядається.**

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Наприклад, упорядкування даних у таблиці з п'яти цілих чисел продемонстровано на малюнку.

	Елементи				
Кроки	a[1]	a[2]	a[3]	a[4]	a[5]
		12	8	10	2
1	2	8	10	12	6
2	2	6	10	12	8
3	2	3	8	12	10
4	2	3	8	10	12

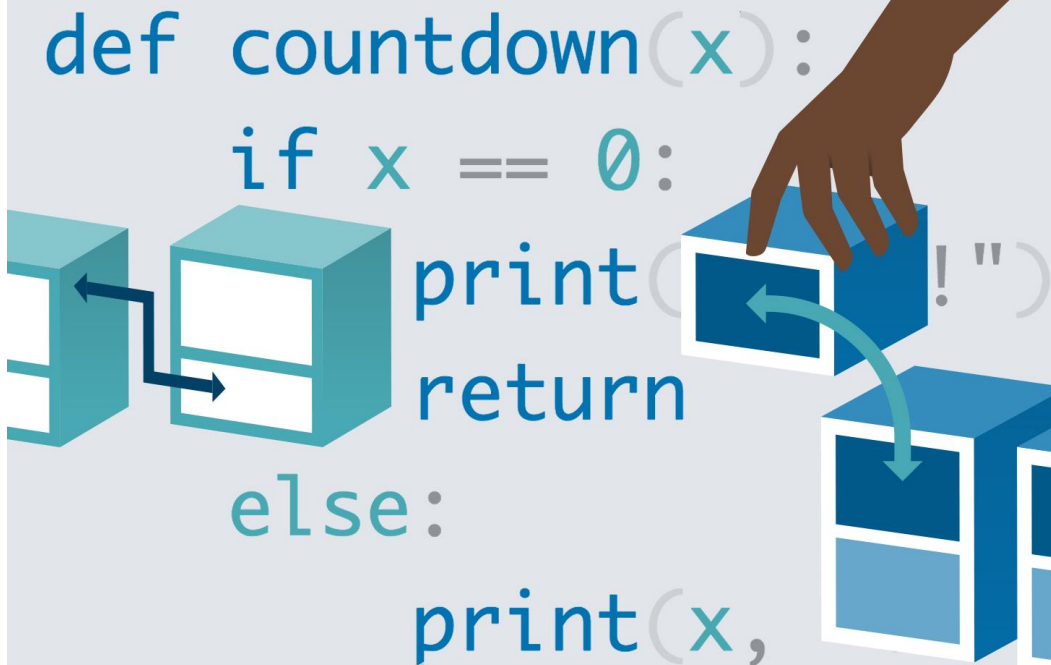
Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Зверніть увагу, що хоча таблиця має 5 елементів, достатньо 4 рази знайти найменше значення елементів з іще не впорядкованої

частини лінійної таблиці та поміняти його місцями зі значенням першого зі ще не впорядкованої частини масиву елементів.

```
def countdown(x):  
    if x == 0:  
        print("Blast off!")  
        return  
    else:  
        print(x,
```


Як упорядковувати дані в деякому наборі?

Для впорядкування набору даних від найменшого до найбільшого можна скористатись ідеєю створення нового списку, у який по черзі буде з вихідного списку вилучатись найменше та додаватись до нового.

Розглянемо алгоритм на прикладі,

а

**ВИХІДНИЙ
СПИСОК**

a=[5, 2, 4, 3]; b=[1]

a=[5, 4, 3]; b=[1, 2]

a=[5, 4]; b=[1, 2, 3]

a=[5]; b=[1, 2, 3, 4]

a=[]; b=[1, 2, 3, 4, 5]

б

**НОВИЙ,
УПОРЯДКОВАНИЙ**

Як упорядковувати дані в деякому наборі?

У результаті виконання відповідної програми:

```
1 # Задано список
2 a = [5, 2, 1, 4, 2]
3 # Утворюємо порожній список
4 b = []
5 # Опрацьовуємо списки
6 for i in range (len(a)):
7     b = b + [min(a)] # У список b додаємо найменший елемент з a
8     a.remove (min(a)) # Із списку a видаляємо найменший
9 # Виводимо результат
10 print ('a=', a)
11 print ('b=', b)
```

Отримуємо результат:

```
a = []
b = [1, 2, 2, 4, 5]
```

*Перший алгоритм упорядкування масиву мовою програмування розробив **Джон фон Нейман** у 1945 р. Він створив **MergeSort** (сортування злиттям) — один із перших ефективних алгоритмів сортування, який використовувався для роботи на комп'ютерах того часу.*

Розгадайте ребус

40“

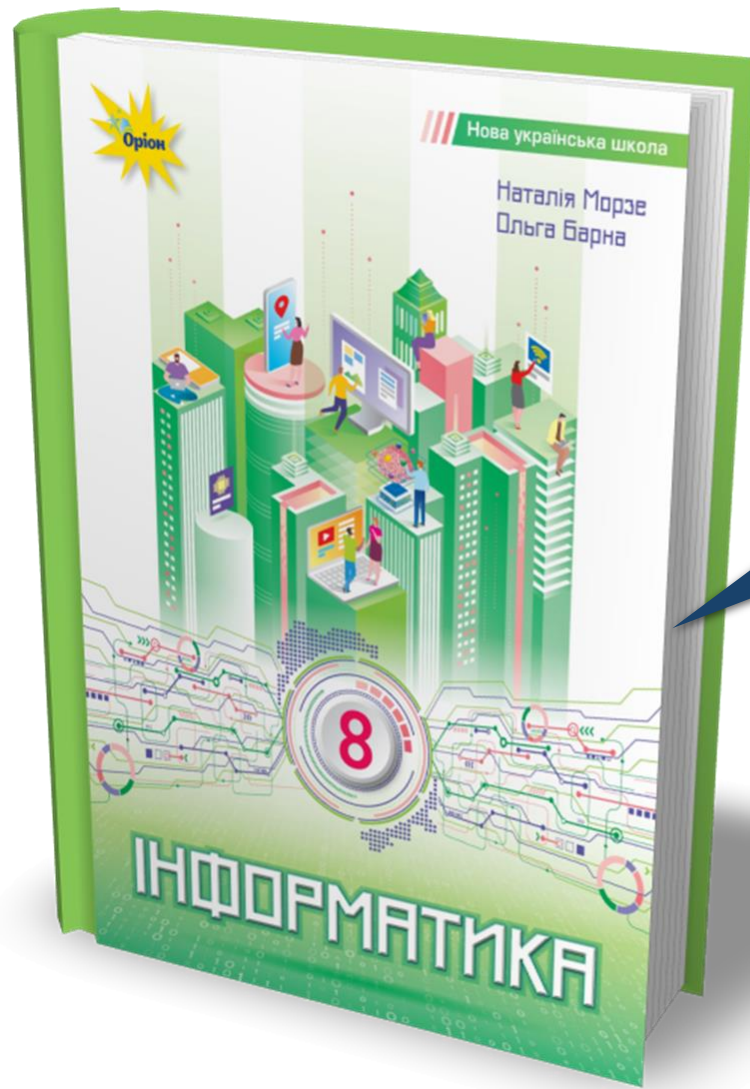

5=я

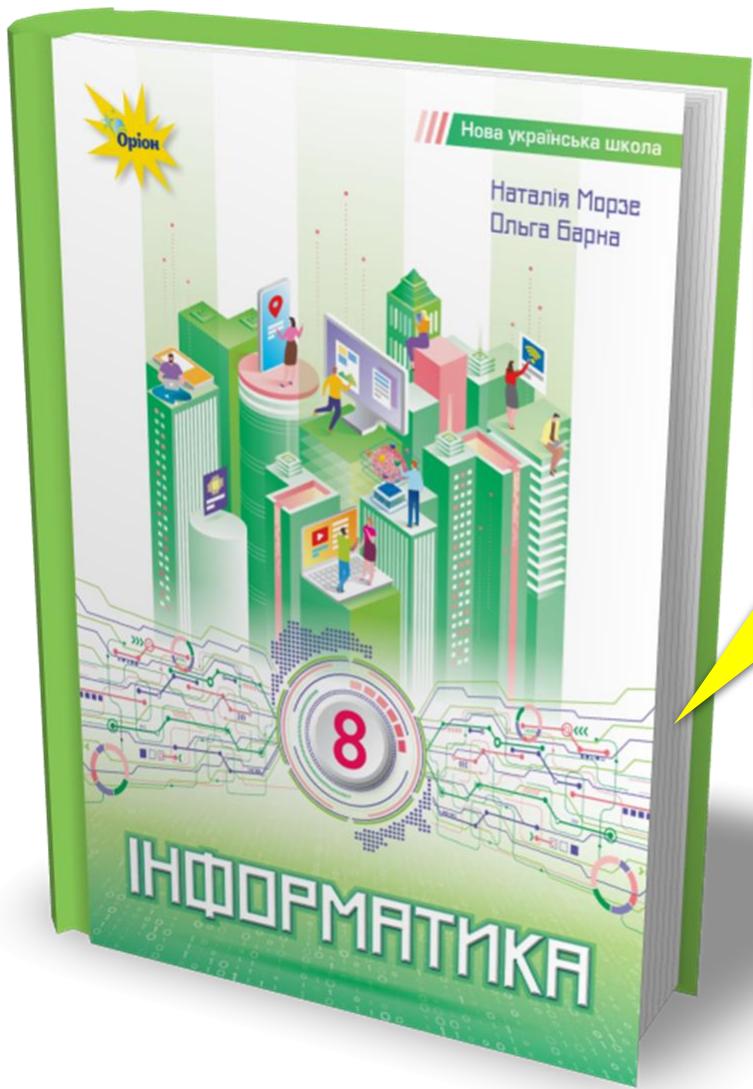
Сортування

Домашнє завдання

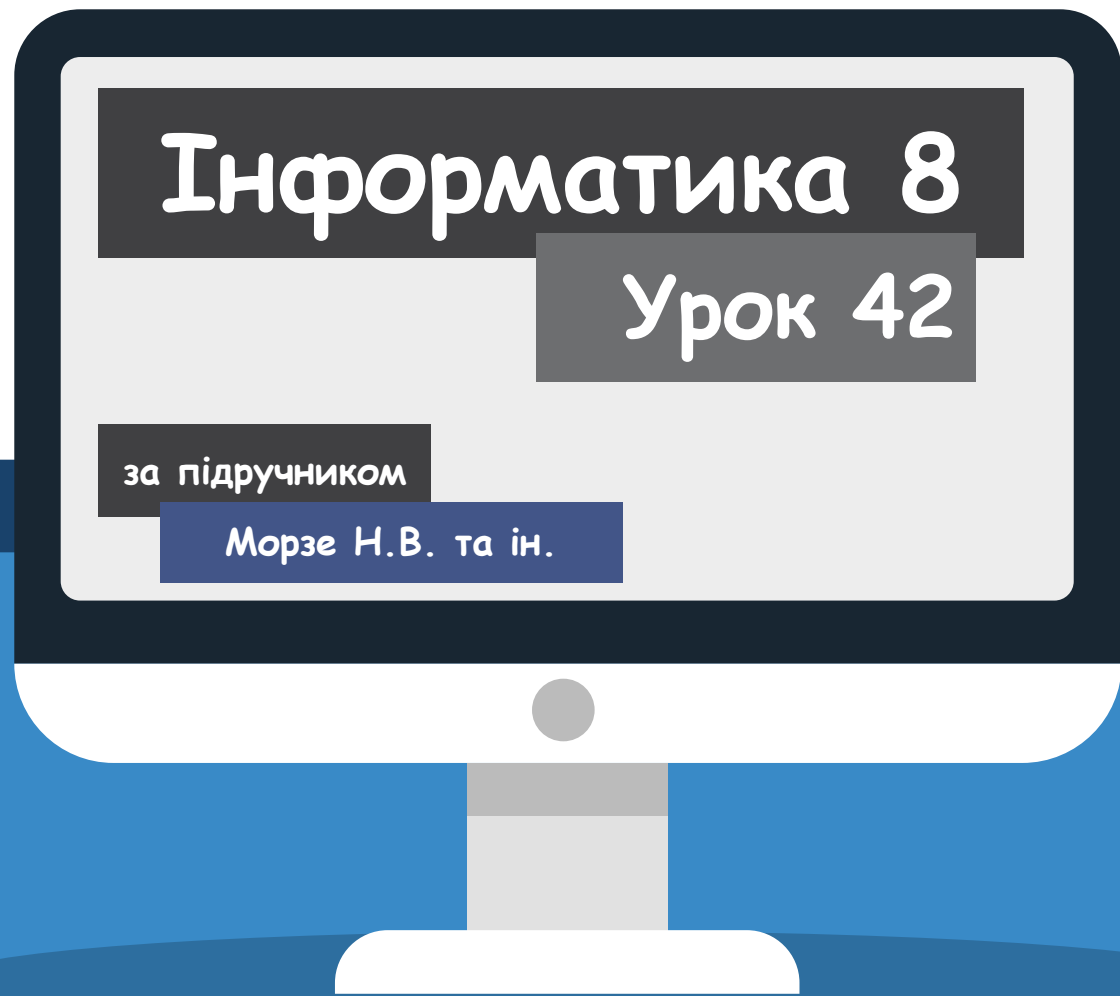

**Проаналізувати
с. 134-137**

**Сторінка
136-137**

Успіхів у навчанні!

Нова українська школа

